7/2970

**T.C.**
**DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI**
Siyaset Planlama Genel Müdür Yardımcılığı

27 Temmuz 2004

**Sayı** : 026.21/2004/SPGY/307539
**Konu** : Yazılı Soru Önergesi

**SÜRELİ - ÇOK İVEDİ**

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA**

**İlgi:** 06.07.2004 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-6166 sayılı yazıları.

İstanbul Milletvekili Sayın Emin Şirin'in 7/2970 Esas No'lu yazılı soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arzederim.

Abdullah GÜL
Dışişleri Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı

**EK:** Soru önergesi yanıtı

7/2970

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN EMİN ŞİRİN'İN**
**YAZILI SORU ÖNERGESİ**

**SORULAR :**

Başbakanımızın 09.06.2004 tarihinde ABD'ye yapmış olduğu seyahatte, Georgia'ya varışında, ABD tarafından yapılan karşılama töreninde gelen devlet veya hükümet başkanları arasında, karşılama töreni açısından farklı protokoller uygulandığı ve Başbakanımızın karşılanmasında G-8 ülkelerine uygulanan protokolün bir alt protokolü uygulandığı ve milli marşımızın çalınmadığı anlaşılmıştır.

1. Başbakanımızın ABD'ye varışında uygulanan ve G-8 üyelerinin haricinde kalan işgal altındaki Afganistan ve Irak temsilcileriyle aynı tutulan protokolün farklılık sebebi nedir?
2. Bu farklı protokolden Büyükelçiliğimizin önceden haberi var mıdır? Önceden haberi var ise, bu farklı protokolü neden kabul etmiştir? Önceden haberi yok ise, Başbakanımızın varışında uygulanacak protokolün ABD yetkililerileriyle görüşülmemiş olması ve Büyükelçiliğimizce gerekli hazırlıkların yapılmamış olması bir eksiklik değil midir?

**YANITLAR:**

G-8 Zirvesi 8-10 Haziran 2004 tarihleri arasında ABD'nin Georgia Eyaleti'nde Sea Island'da düzenlenmiştir. Zirve'de diğer konular meyanında, uluslararası alandaki güncel tartışmaların başlıca gündem maddelerinden birini oluşturan Geniş Orta Doğu konusundaki G-8 Girişimi de ele alınmıştır.

Ülkemiz GOD girişimine katkı yapabilecek bir ülke olarak ABD tarafından G-8 çerçevesindeki çalışmalara "demokratik ortak" sıfatıyla davet edilmiştir. Nitekim ülkemiz, G-8 girişimi çerçevesinde oluşturulan mekanizmalardan biri olan "Demokrasi Yardım Diyaloğu"nun (Democracy Assistance Dialogue) eş-başkanlığını İtalya ve Yemen'le birlikte üstlenmiştir. Sayın Başbakanımız Zirve çerçevesinde düzenlenen çalışma yemeğine katılmıştır.

G-8 Zirvesi'ndeki protokol düzenlemeleri ABD Dışişleri Bakanlığı Protokolü tarafından, diğer G-8 üyesi ülkelerle birlikte ortak olarak alınan kararlar doğrultusunda düzenlenmiştir. ABD Dışişleri Bakanlığı'ndan sağlanan bilgilere göre Zirve'ye katılanlar "G-8 Zirvesi Liderleri" ve "Zirve'ye Davet Edilen Diğer Ülkelerin Liderleri" olarak iki gruba ayrılmıştır. Esasen G-8 üyesi olmayan "diğer davetli liderler" için uygulanan yerleşik bir protokol düzenlemesi bulunmadığı için evsahibi ABD, diğer G-8 üyeleriyle bilistişare, G-8 liderleri için ayrı bir protokol düzeni, Sayın Başbakanımızın da aralarında bulunduğu "diğer davetli liderler" için ayrı bir protokol uygulamıştır. "Diğer davetli ülke liderleri" askeri marş çalınmadan, kırmızı halı serilmeden, ancak iki Senatör, Georgia Valisi ve Belediye Başkanlarıyla eşlerinden oluşan bir grup tarafından karşılanmış olup; Sayın Başbakanımıza Zirve'ye davet edilen "diğer ülkelerin liderleri"ne uygulanandan farklı bir protokol uygulanmamıştır.

Malumları olduğu üzere, her ülkenin protokolü kendine özgü özellikler taşıyabilmekte, ayrıca uluslararası toplantıların niteliği ve özelliklerine bağlı olarak değişik protokol uygulamalarına gidilmesi zarureti doğabilmektedir.